

**Opmerkingen van de voorzitter van het Europees Parlement Roberta Metsola tijdens de  
Europese Raad  
15 december 2022**

We hebben in Brussel een moeilijke week achter de rug. Ik kan erover zeggen dat de informatie die we hebben ontvangen van de Belgische autoriteiten wijst in de richting van serieuze vermoedens van personen die banden hebben met autocratische regeringen, die invloed willen uitoefenen op een manier die er vermoedelijk op gericht is onze werkwijzen te ondermijnen.

Ik ben de Belgische autoriteiten, met wie we hebben samengewerkt, zeer erkentelijk. Er is gepoogd onze manier van werken te ontwrichten. Zonder succes. Verdachte personen zijn gearresteerd, ondervraagd en aangeklaagd - zoals dat hoort te gaan.

Tegelijkertijd moet ik constateren dat ondanks onze inspanningen voor meer transparantie en afschrikkende maatregelen - en ik zal op dit vlak stevige hervormingen overzien - er altijd mensen bereid zijn alles op het spel te zetten als daar een zak geld tegenover staat. Deze mensen moeten begrijpen dat ze gepakt zullen worden. Dat hun daden consequenties hebben. Dat ze volledig ter verantwoording worden geroepen, want dat is hoe ons systeem functioneert.

Zo werkt de rechtsstaat. Dat is ons antwoord, en zo werken we aan herstel van vertrouwen.

Zoals we allemaal weten: vertrouwen komt te voet en gaat te paard. Vertrouwen is ook waar het om draait in de discussie over toetreding door Roemenië en Bulgarije tot het Schengengebied.

Het was zeer teleurstellend te moeten zien dat de Raad vorige week opnieuw de hoop van miljoenen Europeanen verpletterde door wederom te kiezen voor uitstel van toetreding door deze twee landen.

Met uitzondering van de opheffing van de Europese binnengrenzen zijn Roemenië en Bulgarije verplicht het Schengenacquis volledig uit te voeren. Evenzeer als andere Schengenlidstaten dragen zij de volle verantwoordelijkheid voor de veiligheid en stabiliteit van de buitengrenzen van het Schengengebied, zonder echter van de voordelen ervan te kunnen profiteren.

Beide landen voldoen sinds 2011 aan de eisen van het Schengenevaluatieproces. Dat is meer dan 11 jaar geleden.

Dat is te lang. Het momentum om deze situatie recht te zetten is er - als we het nu doen.

Ik moet denken aan de woorden van Klaus Iohannis, die zei dat de grenzen die we oproepen in de hoofden van mensen zo moeizaam weer kunnen worden afgebroken. Hij had gelijk. We zijn als Unie trots op onze geschiedenis waar het gaat om het afbreken van muren en het samenbrengen van mensen. We kunnen dat opnieuw doen, als we de moed hebben politieke besluiten te nemen die voor onze generatie een stempel drukken op de opbouw van Europa.

In tijden die zwaarder worden, kunnen wij een verschil maken. Mensen en huishoudens worden geconfronteerd met een oorlog in Oekraïne die al bijna 300 dagen voortwoedt, stijgende inflatie, energieprijzen die niet stabiel zijn, de economie die het moeilijk heeft en dure rekeningen voor vaste lasten.

Als antwoord op de sociaal-economische crisis moeten we weer focussen op groei, het concurrentievermogen van Europa en onze rol als mondiale speler.

Dit geldt ook voor onze trans-Atlantische relatie. De “Inflation Reduction Act” van de Verenigde Staten is enerzijds een poging om energiezekerheid te waarborgen in een tijd van energietransitie, en anderzijds een teken van steeds verdergaand protectionisme. Europese producenten van elektrische voertuigen worden openlijk gediscrimineerd, en trans-Atlantische samenwerking op het gebied van kritieke mineralen en batterijproductie wordt door deze wet moeilijker uitvoerbaar.

Ik hoop dat het niet tot handelsgeschillen komt, en dat we deze protectionistische wet van de VS kunnen aangrijpen om juist samen met de VS een voortrekkersrol te nemen op het vlak van klimaatactie, energiezekerheid en het gezamenlijk formuleren van gemeenschappelijke normen. De strijd tegen klimaatverandering moeten we samen voeren, zonder de industriële basis van de ander te schaden.

Mondiaal moet de EU pogen om voordeel te halen uit haar democratische waarden en haar progressieve klimaatagenda. We moeten blijven volhouden dat onze visie haalbaar is.

De positieve signalen na afloop van de derde ministeriële bijeenkomst van de Handels- en Technologieraad vind ik bemoedigend. Het is ons gelukt vooruitgang te boeken in de besprekingen. Ons doel moet zijn discriminerende bepalingen zoveel mogelijk te bestrijden.

Dit geldt onder andere voor elektrische voertuigen. We moeten nu het momentum vasthouden. Dit is waarom we de taskforce op hoog niveau inzake de “Inflation Reduction Act” hebben opgericht. We hebben geen tijd te verliezen.

Wat we vragen is eerlijkheid. Ook de EU subsidieert producenten van elektrische auto's, maar zonder te discrimineren. We verwachten van de VS hetzelfde.

De EU moet niet terechtkomen op het hellende vlak van het protectionisme, de zogenaamde “race to the bottom”.

We moeten overheidsinvesteringen in Europa versnellen, om vervolgens op de middellange termijn met echte Europese oplossingen te komen. Maar zowel op de interne markt als mondiaal moeten we zorgen voor een gelijk speelveld. Onze Green Deal moet een strategie voor groei zijn.

Ook een hervorming van onze energiemarkt zal voor groei zorgen. Die moet toekomstbestendig worden. En dit vergt samenwerking. We hebben geen keus, want anders blijven we tegen elkaar opbieden.

We blijven maatregelen steunen voor het opslaan van gas voor volgende winter. We blijven de gezamenlijke inkoop van voorraden steunen. En we moeten onze energiebronnen diversifiëren.

We moeten een robuust regelgevingskader voor de toekomst opzetten. Daar zijn we nu al mee bezig: dankzij de huidige herziening van de EU-gasverordening zal onze regelgeving goed zijn afgestemd op de handelsvraag en de transmissie van groene waterstof. Een herziening van de elektriciteitsmarkt staat gepland voor volgend jaar. En reken maar dat het Parlement klaarstaat met input om samen te werken aan een veerkrachtige energiemarkt.

Het Parlement is en blijft een partner in die besprekingen. Het in mei onthulde RePowerEU-plan wordt nu realiteit. Gisteren is een akkoord bereikt - zoals beloofd, nog vóór Kerstmis. Wanneer het nodig is zijn we in staat snel te handelen, en dit hebben we ook laten zien.

Hoe langer de energiecrisis voortduurt, des te minder gerechtvaardigd is het gebruik van artikel 122 als rechtsgrondslag voor ons handelen.

De meeste voorstellen van de Commissie zullen systemische gevolgen hebben, en dat is inderdaad wat nodig is - maar wel met betrokkenheid van het Parlement.

Neem het debat over het prijsplafond, dat al maanden gaande is, en waaraan het Parlement een waardevolle bijdrage had kunnen leveren. We moeten onze krachten bundelen.

Het afgelopen kwartaal zagen we een vertraging in de groei van het bbp van de eurozone. Het ziet ernaar uit dat die vertraging verder zal doorzetten. Ook een krimp in de productie lijkt op de korte termijn een waarschijnlijk scenario. 2023 wordt een jaar van uitdagingen. Aan de andere kant moeten we niet uit het oog verliezen dat onze economie een sterke basis heeft, en dat onze prestatie van dit jaar ver boven verwachting was.

We moeten eensgezind een fiscaal beleid voeren dat de inflatie niet aanwakkert, en voorkomen dat de zwaksten onder ons het hardst worden getroffen. Op een aantal terreinen is er wel degelijk ruimte voor meer flexibiliteit, maar het resultaat moet evenwichtig zijn.

Het kader van de EU voor governance van de economie is toe aan hervorming. Een degelijk en geloofwaardig kader is nodig om duurzaam fiscaal beleid te kunnen voeren. Ik ben blij dat de Commissie het debat hierover met de lidstaten en het Europees Parlement op gang brengt.

Maar we moeten snel zijn. Dit moet in 2023 gebeuren.

En in 2023 zullen we nog sterker zij aan zij met Oekraïne moeten staan. Zij zullen opnieuw van ons afhankelijk zijn voor politieke, humanitaire, militaire, energie- en financiële steun.

We mogen geen moeheid tolereren - want dat is waar Rusland op hoopt: dat ons systeem, en ons geduld, uitgeput raken. We moeten laten zien dat we veerkrachtig zijn, want dat hebben we ook van de Oekraïners verlangd.

We moeten het volgende pakket aan sancties afronden en er tevens voor zorgen dat de sancties niet omzeild kunnen worden.

Gisteren hebben we onze Sacharovprijs uitgereikt aan de Oekraïense bevolking, die werd vertegenwoordigd door president Zelensky. Uit zijn woorden bleek - geheel ten overvloede - hoe standvastig en moedig Oekraïne is. Ik complimenteerde Oekraïne met de vooruitgang die het land maakt in relatie tot de zeven aanbevelingen van de Europese Commissie met betrekking tot de aanvraag van Oekraïne tot het lidmaatschap van de Europese Unie.

Wij kunnen en zullen de Oekraïense bevolking blijven steunen.

Tot slot richt ik me tot Petr, en dank ik het Tsjechische voorzitterschap dat ons de afgelopen maanden heeft geleid en in deze moeilijke periode een lange lijst aan moeilijke dossiers tot een goede uitkomst heeft gebracht.

Ook heet ik het Zweedse voorzitterschap welkom: Ulf, ik kijk uit naar onze samenwerking.

Er ligt nog steeds een zware last op onze schouders.

En bij elke nieuwe bijeenkomst lijkt die last zwaarder te worden. Maar ik ben ervan overtuigd dat we door samen te werken, ondanks onze verschillen, Europa vooruit kunnen helpen.

Dank u wel.